

e-STATi UURING

UURINGU TAUST

2006. aasta veebruaris võttis Statistikaamet kasutusele veebipõhise aruannete esitamise keskkonna eSTAT, mis võimaldab andmeesitajal esitada aruandeid elektrooniliselt. Riigikantselei konkursil “Parim uuendus 2006” sai eSTAT peaauhinna. 2006. aasta lõpuks oli eSTATiga liitunud veidi üle 3500 ettevõtte ja asutuse. 2006. aasta detsembris tellis Statistikaamet Faktum & Arikolt turundusuuringu, et selgitada välja, kuidas suhtuvad uude andmeedastuskanalisse selle praegused ja tulevased kasutajad.

Uuringu eesmärk oli selgitada välja, kuidas motiveerida ettevõtteid eSTATiga liituma ja teenust enam kasutama. Lisaks andis uuring ülevaate sihtrühmade suhtumisest Statistikaametisse ning Statistikaameti toodete ja teenuste tuntuusest sihtrühmade seas.

Valim ja meetod

Uuring tehti telefoni teel 2006. aasta detsembri alguses. Uuringus osales 503 asutust ja ettevõtet — linna- ja vallavalitsused, riigiasutused, teadus- ja haridusasutused ning ettevõtted. Sihtrühmad olid järgmised:

ei ole eSTATi kasutaja	300	60%
eSTATi kasutaja	102	20%
eSTATiga liitunud, kuid ei kasuta	101	20%
kokku	503	100%

Küsitluse respondendiks oli üldsihtrühmas ettevõtte rahandusspetsialist või üldjuht, kes on aruandluse teemaga kursis ja otsustab, millise kanali kaudu aruandeid edastatakse. eSTATi rühmades oli respondendiks eSTATi peakasutaja.

Suurem osa intervjuueeritavatest olid raamatupidajad (62%), kuid vastasid ka tippjuhid (18%), finantsjuhid (6%) ja muud töötajad (15%). Vastajate selline jaotus mõjutab eelkõige hinnanguid Statistikaameti maine ja toodete tuntuuse kohta.

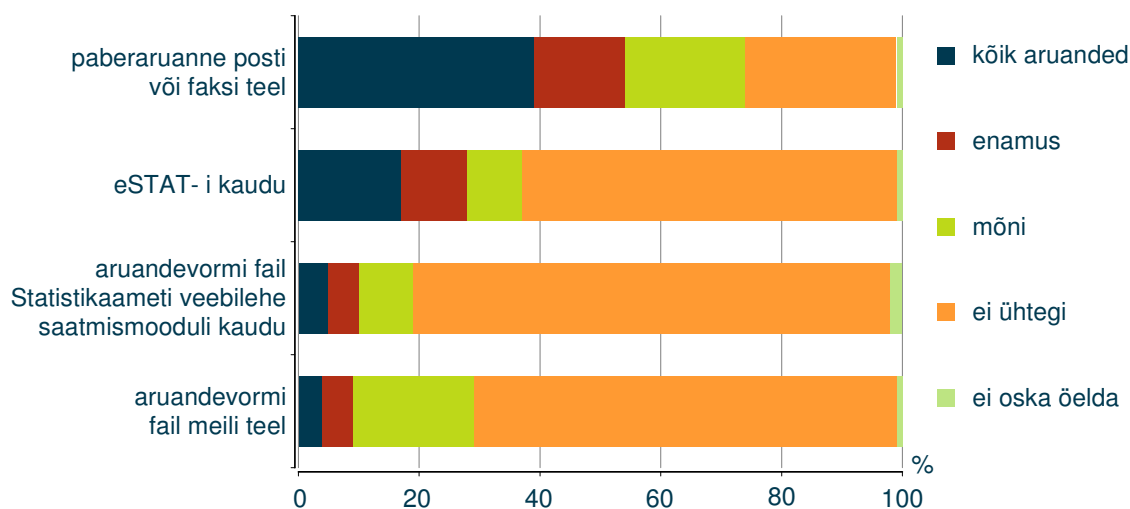
UURINGU TULEMUSED

Aruandluskanalite kasutamine

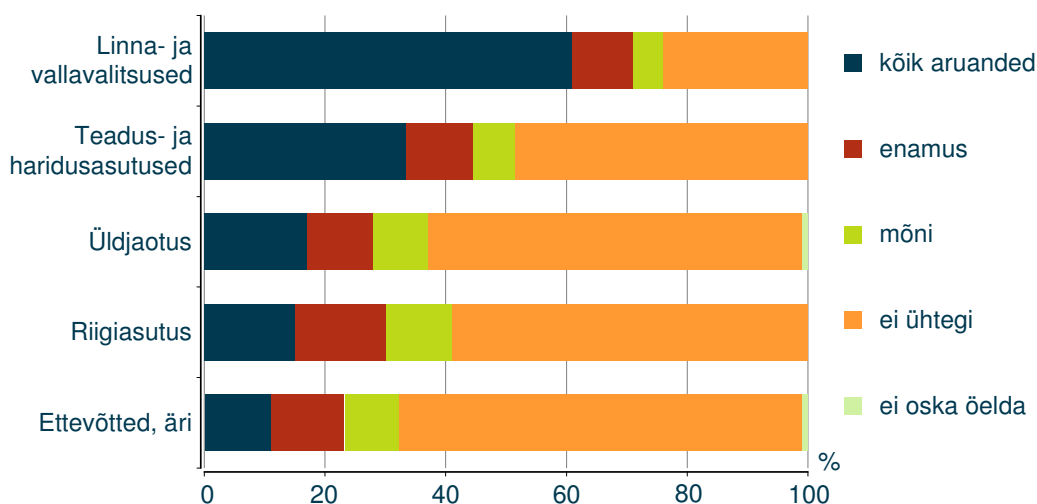
Uuringust selgub, et kõige enam esitatakse aruandeid paberil posti teel või faksiga. Kõik aruanded esitab paberil 39% vastanutest. Vaid veerand vastanutest ei edasta paberil ühtegi aruannet. Andmeesitajate järgmine eelistus on eSTAT, mida on kasutanud 37% vastanutest. Samas vaid 17% esitab kõik aruanded eSTATi kaudu ning koguni 62% vastanutest ei esita eSTATi kaudu ühtegi aruannet.

Paberaruandlust kasutavad kõige rohkem ettevõtted ja kõige vähem omavalitsusasutused. Vastupidine on suhe eSTATi puhul — kõige rohkem kasutavad seda omavalitsused ja kõige vähem ettevõtted.

Aruandluskanalite kasutamine

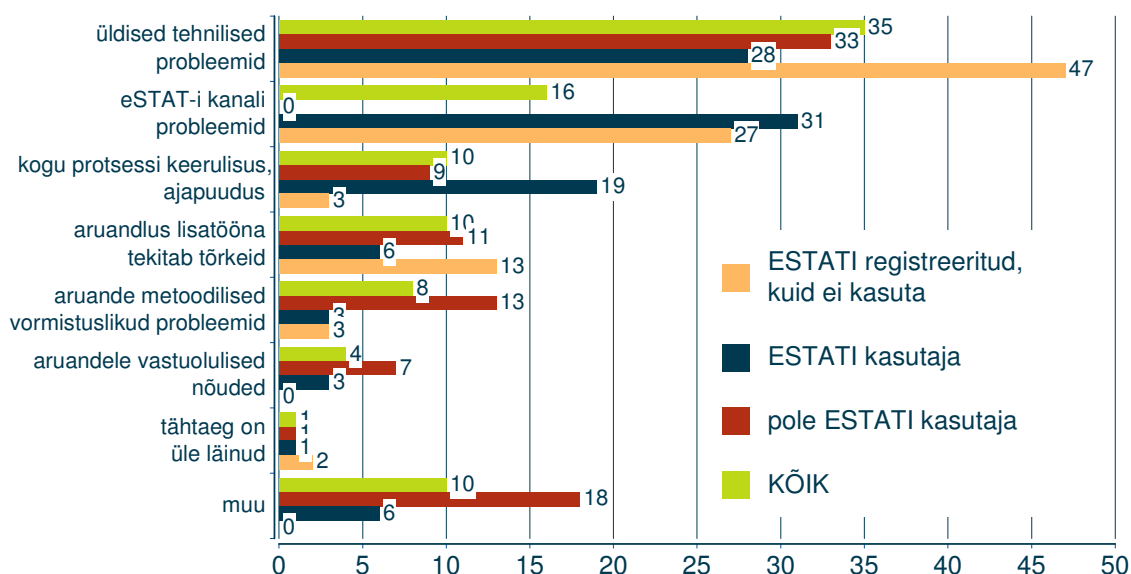
Aruannete esitamine eSTATi kaudu

Aruannete esitamine

Aruannete edastamisel Statistikaametile oli 2006. aastal esinenud tõrkeid või ebamugavusi 26% vastanutest. Vabas vormis vastusena mainiti kõige sagedamini selliseid tõrkeid nagu üldised tehnilised probleemid (35%), eSTATi kanali probleemid (16%) ning protsessi keerukus ja ajapuudus (10%). Ebamugavusena mainiti aruandlusega seotud lisatööd, aruannete saatmise meetoodika keerukust ja nõuete erinevust eri asutustele esitatavate andmete esitamisel. Kõige väiksemaks hindasid vastanud tähtaegade probleemi. Vastustest ilmneb, et eSTATiga liitunud, kes kanalit tegelikult ei kasuta, tajuvad uut lahendust keerulisena (19%).

Aruannete edastamisel esinenus tõrked või ebamugavused

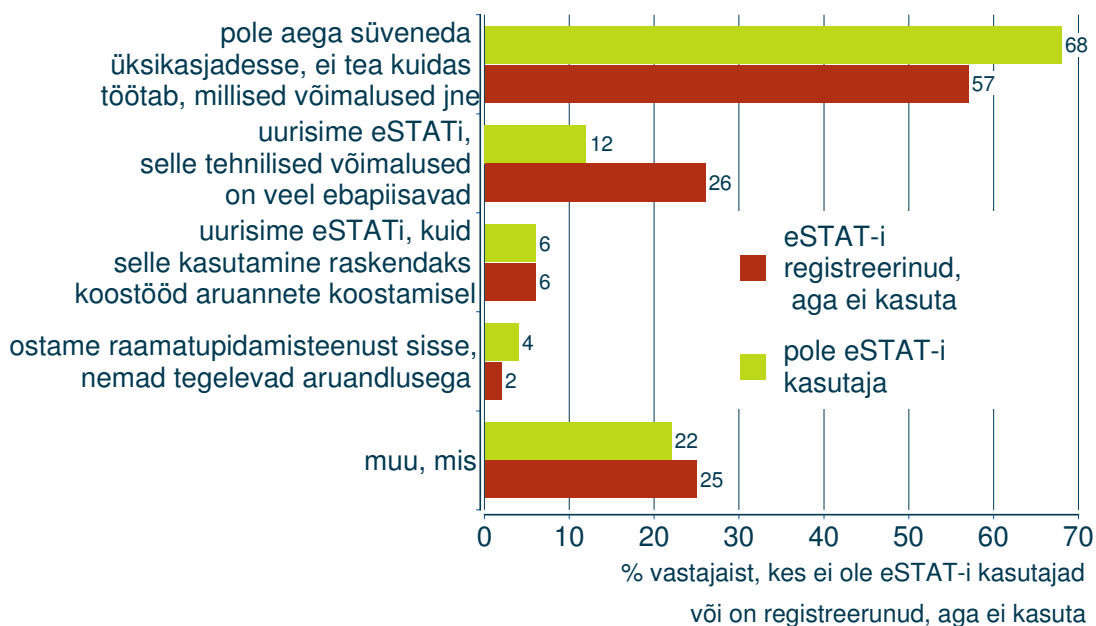

Andmeedastuskanali eSTAT probleemid ja võimalused

Vabatekstvastuste analüüs näitas, et eSTATi andmeedastuskanali kasutamisest hoidumine taandub eelkõige huvipuudusele nii neil vastanutel, kes ei ole eSTATi kasutajaks registreerunud (68%), kui ka neil, kes on eSTATiga liitunud, kuid andmeid selle kaudu ei esita (57%).

12% eSTATi kasutajatest ja 26% liitunud mittekasutajatest leidis, et tehnilised võimalused on veel ebapiisavad. Organistasioonisese koostöö probleeme tõi mõlemas rühmas välja 6% vastanutest.

Miks teie ettevõtte ei kasuta eSTATi andmeedastamiskanalit?

Aktiivsete eSTATi kasutajate hinnangud

Aktiivsetelt eSTATi kasutajatelt küsiti, millised on nende arvates eSTATi eelised teiste kanalite ees. Peamise eelisena mainisid vastajad kiirust ja mugavust — nõuab vähe aega, aruande saab saata ära kohe töölaua tagant. Osa vastanuist pidas oluliseks ka operatiivse tagasiside võimalust — saab aruande kohalejõudmise kinnituse ja infot vigade kohta, mida on võimalik kohe parandada. Üksikud nimetasid eelisena ka säästlikkust (ei ole paberikulu), turvalisust ja nüüdisaegsust.

eSTATi puuduseid mainisid üksikud vastanud. Puudusena nimetati kasutamise ebamugavust (ei saa aruannet importida, peab sisestama käsitsi), sisenemistõrkeid (suur fail jookseb kinni, sisselogimine Interneti-panga kaudu on tülikas) ja keerulisust. Et 2006. aastal oli võimalik eSTATiga esitada vaid 21 aruannet (praegu 77), mainiti puudusena ka seda, et kõiki aruandeid ei ole võimalik esitada.

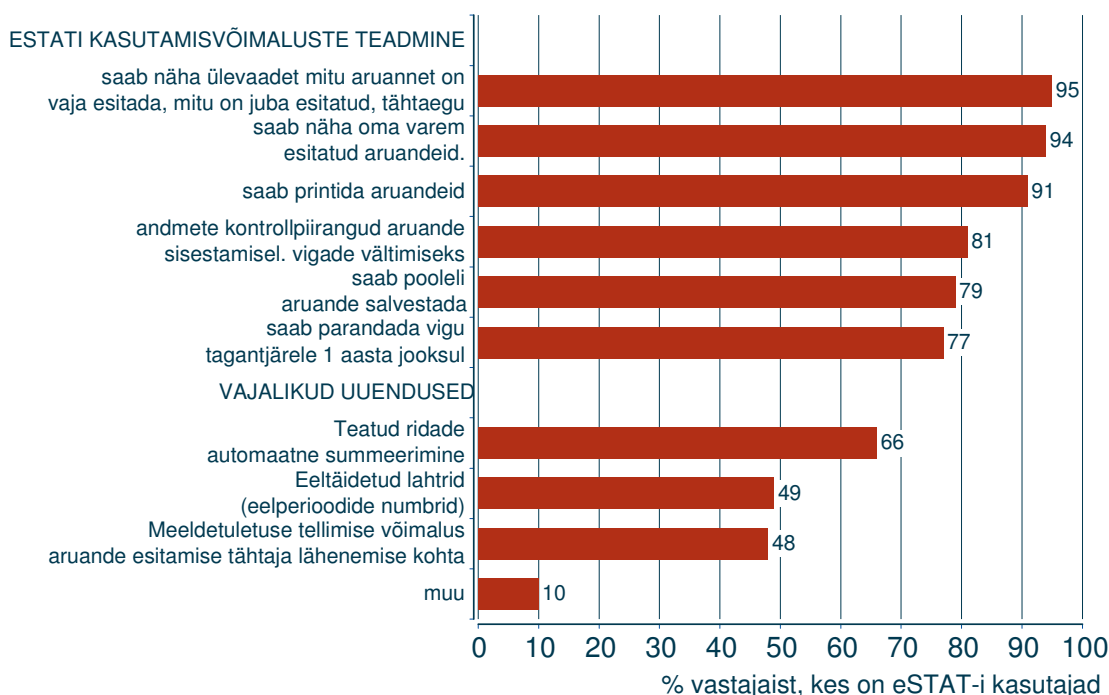
Teadlikkus eSTATi funktsioonidest

Et selgitada välja, kui võrd on eSTATi kasutajad teadlikud andmeedastuskanali võimalustest, loeti vastajale ette eSTATi funktsioonid ja küsiti, kas ta neid teab (aidatud tuntuks).

Valdav osa (95%) eSTATi kasutajaist teab, et eSTAT võimaldab saada aruande esitajal ülevaadet, mitu aruannet on tarvis veel esitada. Võimalust näha varem esitatud aruandeid teab 94% ja aruannete printimisvõimalust 91% kasutajaist. Veidi vähem meenus vastanutele kontrollipiirangute olemasolu, pooleli olevate aruannete salvestamise ja vigade parandamise võimalus.

Vajalikest uuendustest sooviti enim teatud ridade automaatse summeerimise võimalust — seda nimetas kaks kolmandikku vastanutest. Ligi pool vastanuist leidis, et mugav oleks, kui eelmise perioodi andmed oleksid eeltäidetud ja aruande esitamise tähtaja lähenemise kohta saaks tellida meeldetuletuse.

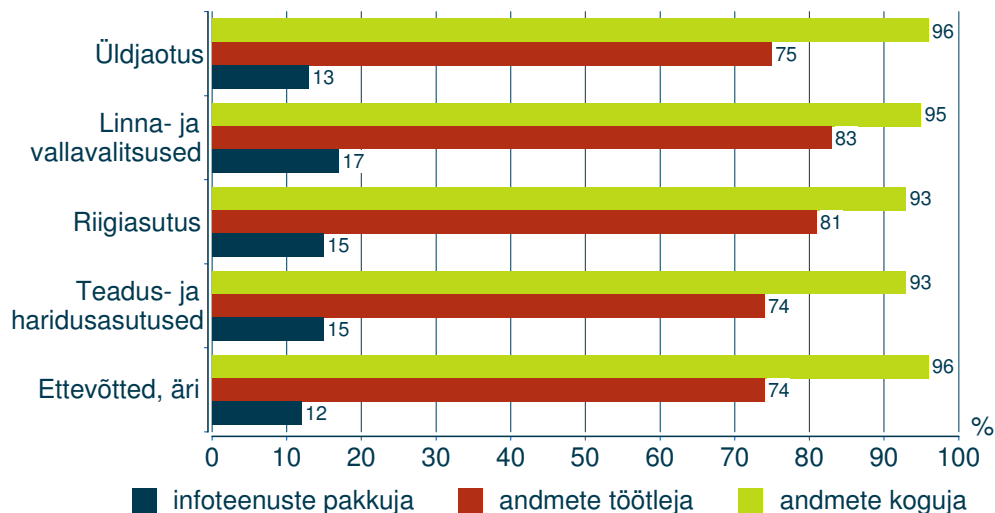
eSTATi võimalused ja vajalikud uuendused

Statistikaameti maine

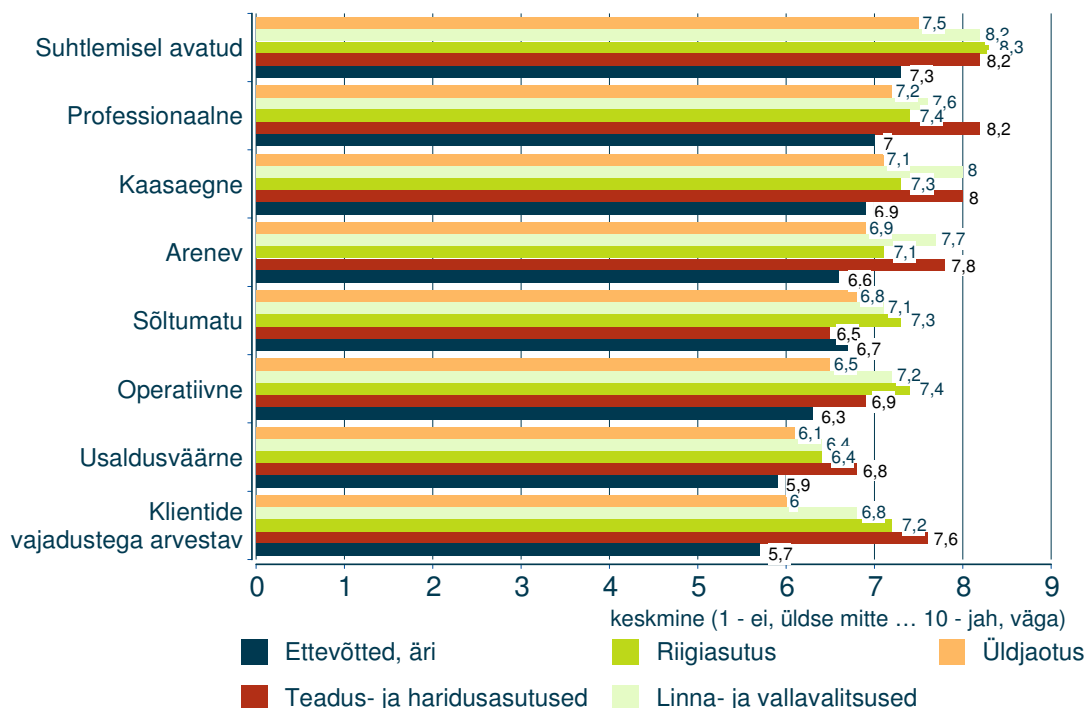
Kolmest etteantud rollist kahte Statistikaametile iseloomulikumat valides pidas 96% vastanutest Statistikaametit eelkõige andmete kogujaks, seejärel andmete töötlejaks (75%) ja viimases järjekorras infoteenuse pakkujaks (13%). Siin mõjutas ka asjaolu, et vastasid põhiliselt töötajad, kes olid seotud aruannete esitamisega.

Milline asutus on Statistikaamet?

Samuti paluti hinnata, kuivõrd iseloomulikud on Statistikaametile statistilise info pakkujana juba varasemates uuringutes kuvandi kirjeldamiseks kasutatud kaheksa omadust. Nende etteantud kuvandi tunnuste pingereas on kümnepallisel skaalal esikohal *suhtlemisel avatud* (7,5 palli) — seda kõigis vastajarühmades. Järgnevad tunnused *professionaalne* (7,2 palli) ja *nüüdisaegne* (7,1 palli). Kõige vähem arvatakse, et Statistikaamet on usaldusväärne (6,1 palli) ja klientide vajadusi arvestav (6 palli). Kõrgemaid hinnanguid andsid teadus- ja haridusasutused ning riigiasutused, madalamaid ettevõtted.

Nõustumise määr Statistikaameti identiteedikomponentidega

Statistikaameti infoväljundite kasutamine

Statistikaameti infoväljunditest teati ja kasutati kõige rohkem veebilehte (sageli või harva kasutas 61% kõigist ettevõtetest) ja andmeesitaja kliendituge (sageli või harva kasutas 54% kõigist ettevõtetest). Riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustes teati ja kasutati Statistikaameti väljundeid tunduvalt rohkem kui ettevõtetes.

Kõige vähem teati Koolinurka (vaid 22% kõigist ettevõtetest) ja jätkusuutlikkuse näidikulauda (vaid 20% kõigist ettevõtetest).

Kas teate ja kasutate järgmisi Statistikaameti infoväljundeid?

